

МИЛИЦА БАКОВИЋ

Праг ОНОСТРАНОГ

САША
ИЗЛЕНКОВИЋ
ДОБИТНИК
ДИСКОВЕ НАГРАДЕ
ЗА 2010. ГОДИНУ
КАТАЛОГ ИЗЛОЖБЕ

ЧАЧАК, 2010.

10. КЊИГА О СУМЊИ / Саша Јеленковић. – Саџак : Градска библиотека "Владислав Петковић Дис", 2010 (Чачак : Светлост) – 114 стр. 21 см. – (Едиција "Књига госта", књ. 36)

„... Све моје награде имају подједнако место у мом срцу. Свака од њих носи име писца који је на свој начин утицао на мене : Матић, Ракић, Попа, Пекић и Дис су међусобно толико различити и свако је од њих својим делом оставио трага на мене као песника и као човека...“

Поезија је разлог да се осетим ојачаним [интервју] / Сузана Божиновић

(*Blic*, 27. mart 2010), str. S6).

ЦРВЕНО И ПЛАВО

„... Писао сам, последњих десетак година о Ептепору који је расут себи, био расут по свету, земном и подземном. Писао сам поезију. Књижно сам црвено и плаво. Сматрам да сам први свој тефтер испунио. Симеонска аргонаутика

није ми допуштала да мирујем: размислио сам о томе шта би се догодило да су

се, негде у надстварном времену и простору, укрстили путеви Јасонове и Одисејеве посаде. Аскетског и хедонистичког принципа. Јер, живот је непрегледан низ збуњујућих и комичних ситуација које чак и када имају трагичан узрок или расплет, увек воде отрежњавајућем закључку да другоме можеш помоћи чак и ако то не желиш. И да веома често митско постаје истинитије од историјског.

За преврате нисам више расположен, престао сам да верујем у домете свега што се, журно, на улици свршава. Господин Пекић о томе вели: „Срби нису, као Ромеји, погодни за договоре, созоклетија, тајна друштва. Српска *Хетерија* је немогућа. Они су више за напрецац дизање и свршавање ствари испут. У смислу тога да крену на литију, а заврше паљевином Двора“. Када нам је најпотребнија историја, ми о митским и небеским просторима гудимо, ако је упутније у *мифос* се загледаати, и поуке одатле извући, прво нам на ум долазе славне историјске погибије. И да се, лудом случајношћу, око нечега и удружимо, трајало би то само док међусобно вратове не скрхаво. И као да однекуд чујем Газа Симеона: "После банкрота не штимују се рачуни".

Али, рачун који тек имам да изведем велики је изазов...“

Из беседе Саше Јеленковића, добитника Сивиненције „Борислава Пекић“ (2005), за синопис романа Из једне у други град.

Са Страхњом Павловићем, председником Управног одбора библиотеке "Светозар Марковић"

1-2 ПОЕЗИЈА У СЕРИЈСКИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА (ЧАСОПИСИ И ЛИСТОВИ : 1989 – 2010)

(избор)

11. ČAROVNI PASULJ. MOJ BRAT. CELINA. POJAM. DUŠA. SCENA AD ACTA. HIPNOZA ZA POČETNIKE / Saša Jelenković.

У: *Polja: časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja* (Novi Sad). – God. XXXV (januar-februar 1989), br. 359-360, str. 38.

12. OPSESIJA : SMRTONOSNA JUTARNJA GIMNASTIKA:

AKT: PREVROT. PREVROT: BEZTEŽINSKO STANJE. BESTEŽINSKO STANJE: OPSESIJA. OPSESIJA: SMRTONOSNA JUTARNJA GIMNASTIKA. SMRTONOSNA JUTARNJA GIMNASTIKA: MOLITVA. MOLITVA: PESMA KOJU SLEDIM. PESMA KOJU SLEDIM: AKT / Saša Jelenković.

У: *Polja: časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja* (Novi Sad). – God. XXXVI (septembar-oktobar 1990), br. 379-380, str. 356.

13. ЦРВЕНО МЛЕКО ЈАВЕ:

ЈЕДНОСТАВНОСТ. СРЕЋАН САМ. ВАРВАРИ. КАТАЛОГ КРХОТИНА. СМРТ ЈЕ ЧИСТА РАДОСТ. ПОТОП / Саша Јеленковић.

У: *Овдје* (Титоград). – Год. XXIII, бр. 278 (фебруар, 1992), стр. 37.

У библиотеци - на радном месту

14. ХЕРУВИМСКЕ ТАЈНЕ / Саша Јеленковић.

У: *Књижевност* (Београд). – Год. XLVIII, књ. XCVIII, св. 1-2 (јануар-фебруар 1993), стр. 47-49.

15. ПОСЛЕДЊИ КОНТИНЕНТ :

ОНО ШТО ОСТАЈЕ. СЕВЕР. ЧИГРА. ПОСЛЕДЊИ КОНТИНЕНТ. ИЗМЕЂУ РАТОВА / Саша Јеленковић.

У: *Летопис Матице српске* (Нови Сад). – Год. 169 (мај 1993), бр. 451, св. 5, стр. 658-660.

[*Аутори Летописа* : Саша Јеленковић; стр. 863].

16. У НЕИЗРЕЦИВО :

ГЛЕДАМ. ОБРУЧ / Саша Јеленковић.

У: *Летопис Матице српске* (Нови Сад). – Год. 170 (мај 1994), књ. 453, св. 5, стр. 624-625.

17. СМРТ ЈЕ ЧИСТА РАДОСТ:

ПУСТА ЗЕМЉА. ЉУБАВ ЈЕ КАПАЛУТ. ДАЛЕКЕ СУ ОБАЛЕ. СМРТ ЈЕ ЧИСТА РАДОСТ. УСНУЛИМА ПОСЛАНИЦА / Саша Јеленковић.

У: *Градина: часопис за књижевност, уметност и културу* (Ниш). – Год. XXIX (септембар-октобар 1994), бр. 9-10, стр. 20-22.

18. ТРСТ / Саша Јеленковић.

У: *Књижевне новине : лист за књижевност и друштвена питања* (Београд). – Год. XLVI, бр. 911/912 (1-15. јул 1995), стр. 6.

19. LUNGA PAZZIENZA: ИСТАРСКИ СОНЕТИ :

МОТОВУН. LUNGA PAZZIENZA. ПУЛА / Саша Јеленковић.

У: *Летопис Матице српске* (Нови Сад). – Год. 171 (октобар 1995), књ. 456, св. 4, стр. 427-428.

20. КРАЉЕВСКА ОБЈАШЊЕЊА:

МАСЛИНЕ. СРЦЕ. ПОЧЕТАК ВРТОГЛАВИЦЕ. КАМОВ. ФРАГМЕНТ О НЕБУ. БАЛКАН. КРАЉЕВСКА ОБЈАШЊЕЊА. ТВРЂАВА. АНАВА / Саша Јеленковић.

У: *Књижевне новине : лист за књижевност и друштвена питања* (Београд). – Год. XLVII, бр. 937/938 (1. октобар 1996), стр. 13.

Саша Јеленковић
Књига о сумњи

21. СОНЕТ И ПО:

КОНТИНЕНТ МЕДА. ПОСЛЕДЊА ПЕСМА / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 173 (октобар 1997), књ. 460, св. 4, стр. 430.

22. ELPENOROVA PISMA / Саша Јеленковић.

У: Реџ : časopis za književnost i kulturu (Београд). – Год. IV, бр. 40 (децембар 1997), стр. 5-6.

23. ФРАГМЕНТ О ПРОСТОРУ / Саша Јеленковић.

У: Повеља : часопис за књижевност, уметност и културу (Краљево). – Год. XXIX, бр. 2 (јул, 1999), стр. 70.

[Део Јеленковићевог есеја *Песник је шприцевани брод*].

24. КЊИГА О СРЦУ:

ПЕСМА ИЗ ПОШТАНСКОГ САНДУЧЕТА. РАСУТИ. МАСКА. ПУСТА ЗЕМЉА. УЈЕД. ОНО ШТО ОСТАЈЕ. ВАРВАРИ. ИЗМЕЂУ РАТОВА (2). МАСЛИНЕ. БАЛКАН. ИТАКА. КРАЉЕВСКА ОБЈАШЊЕЊА. БРОДСКИ ДНЕВНИК. ШТА ВИДИ ПЕСМА? ТВРЂАВА / Саша Јеленковић.

У: Повеља : часопис за књижевност, уметност и културу (Краљево). – Год. XXIX, бр. 2 (јул, 1999), стр. 71-79.

[У рубрици: *Песнички избор*].

25. ТРИДЕСЕТ ЧЕТВРТА / Саша Јеленковић.

У: Политика (Београд). – Год. XCVI, бр. 30931 (4. децембар 1999).

Додатак: Култура, уметност, наука. – Год. XLIII, бр. 34 (4. децембар 1999), стр. 26.

Општински суд у Зајечару

26. ЛИБЕРТАНГО / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 175 (децембар 1999), књ. 464, св. 6, стр. 849.

27. ДОЛАЗИ ДОБА ДЕВИЧАНСКЕ РУКЕ / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 176 (јул 2000), књ. 465, св. 6, стр. 746-747.

28. ПЕНКАЛО „ПЕСОА“ / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 176 (новембар 2000), књ. 466, св. 11, стр. 809.

29. ПУТ КА АЉАСЦИ / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 177 (јануар-фебруар 2001). – књ. 467, св. 1-2, стр. 28.

30. ТАЧНО, НЕТАЧНО: (игра бројева који не постоје у нумеричким системима познатих цивилизација) / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 177 (октобар 2001). – Књ. 468, св. 4, стр. 409.

31. ЕЛПЕНОРОВ РЕЗИМЕ / Саша Јеленковић.

У: Златна греда : лист за књижевност, уметност, културу и мишљење (Нови Сад). – Бр. 1 (новембар 2001), стр. 7.

32. БЕСТИЈАРИЈ:

КАО СТРУНОМ. МЕЂУ КОЈИМА ЖИВИМ. УТУВИ И ПОУЦИ ПОВЕСТ. ТКАЉА И ВЕЗИЉА. ИСПРАВКА / Саша Јеленковић.

Центар Зајечара

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 178 (јул – август 2002), књ. 470, св. 1-2, стр. 28-31.

33. БУСОЛА УМЕСТО СРЦА:

РАСПРАВА. НАЈМЛАЂИ У КЛУБУ. СТРПЉЕЊЕ. БУСОЛА УМЕСТО СРЦА. ПОРЕКЛО ЗАНАТА. ПРОБИРЉИВОСТ. ГРАНИЦА КОЈУ НЕ БРАНЕ / Саша Јеленковић.

У: Поезија : часопис за поезију и теорију поезије (Београд). – Год. VII, (2002), бр. 18, стр. 105-108.

34. У КОЈИ ЧАС СУСРЕШЋУ СЕ С ТОБОМ? / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 179 (март 2003), књ. 471, св. 3, стр. 271-272.

35. МЕЂУ КОЈИМА ЖИВИМ / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд), год. III (март 2003), бр. 21, стр. 27.

36. ЕЛПЕНОРОВО БУЂЕЊЕ / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. III (јул-август 2003), бр. 25-26, стр. 43.

37. ЧЕТРЕДЕСЕТ / Саша Јеленковић.

У: Treći trg – Трећи трг : часопис за књижевност – часопис за књижевност (Београд). – Год. I (2005), св. 1, стр. 89.

[Beleška o pesniku: str. 168].

38. РЕЉЕФ. ТВРЂАВА. КРАЉЕВСКА ОБЈАШЊЕЊА. КО ЗНА. ЕЛПЕНОРОВО ПИСМО. ТВРЂАВА / Саша Јеленковић.

У: Драма : часопис за позоришну уметност, драму, културу, науку (Београд). – Бр. 4 (лето 2005), стр. 91-95.

39. МИСТИФИКОВАЊЕ СИТУАЦИЈЕ ПОЈАШЊАВАЊА / Саша Јеленковић.

У: Златна греда : лист за књижевност, уметност, културу и мишљење (Нови Сад). – Год. IV (јул-јул 2004), бр. 32-33, стр. 30.

40. РЕДАК ГОСТ У РОДНОМ ГРАДУ. ПИСМО ЈЕДАНАЕСТО / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. IV (новембар 2004), бр. 41, стр. 39.

41. ELPENOROVO NESTRPLJENJE:

MISLITI RAZREŠEN OBAVEZA U NEKOJ SKROVITOJ PEČINI. VARVARSKO UPLITANJE. ELEGANTNI TRGOVCI I DISKRETNII GRAVERI. ČETREDESET / Saša Jelenković.

У: Polja : časopis za književnost i teoriju (Novi Sad). – Год. I, (јануар-фебруар 2005), бр. 431, стр. 145-146.

42. ЕЛПЕНОРОВА НЕСТРПЉЕЊА:

СВЕ ШТО САЗНАШ ПОСТАЂЕ НАЈВЕЂА ТВОЈА ОБМАНА. ТРГ КОЈИМ НИКАД НИКО НЕ ПРОЛАЗИ. МИСТИФИКАЦИЈА ПОЈАШЊАВАЊА. ОПИС ОДЛОЖЕНЕ ВЕЧЕРЕ. САПЛИТАЊЕ О. ГРАД НАГЛИХ ПОКРЕТА. БЕСКОНАЧНИ РАЗГОВОР. ПРАВА ВАТРА И ВЕШТАЧКИ ДИМ. АКО НЕШТО ЦЕНИМ. НЕ ЗНАЧИ ДА ТОМЕ ХРЛИМ. ПРИВИЛЕГИЈА РИЗИКА. МРТАВ МЕЂУ ЖИВИМА. НАЈТИШИ ЧАС. ТАЈНА МОЈЕ ТАЈНЕ / Саша Јеленковић.

У: Књижевност, н. с. (Београд). – Год. LX, књ. CXIV (лето 2005), бр. 2, стр. 40-44.

43. И БЕЗ ВИНА И БЕЗ БИБЕРА / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. V (август 2005), бр. 50, стр. 71.

44. И БИЛО ЈЕ / Саша Јеленковић.

У: Књижевни лист (Београд). – Год. IV (1. септембар 2005), бр. 37, стр. 4.

45. ЕЛПЕНОРИ / Саша Јеленковић.

У: Савремена библиотека (Крушевац). – Год. XVIII (2006), бр. 23, стр. 84.

46. ГОЛА МОЛИТВА: гностичка поема / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. VIII (јул 2008), бр. 84, стр. 14-17.

47. GOLA MOLITVA: (odlomak iz poeme) / Saša Jelenković.

У: Polja : časopis za književnost i teoriju (Novi Sad). – Год. LIV (јул-август 2009), бр. 458, стр. 5-10.

[Ko je ko: Saša Jelenković: str. 195-196].

У Зајечару, испред ОШ "Љуба Нешћ", бивше гимназије "Доситеј Обрадовић" у којој је учио Дик (1897-1899)

ALASKA-BOUND ПУТ КА АЉАСЦИ

Tadeusz-Różewicz lists the elements of the demonic, apocalyptic world. It used to be easier: water fire earth air. You did not have to feel remorse in order to hold out as a responsible citizen of a world restricted even then. And why should only four elements induce fear? It is good to have space to lodge compassion, vengeance, agony, cunning. No sooner has artificiality turned into a string of incomprehensible words, than we find ourselves - on the dump. But Różewicz is not a filing clerk. The value of poetry drops with the growth of stocks on the market of history. Books of poetry seem worn out, unused passports. Poets - rain-soaked travellers lost in cities which even the Minotaur has escaped. Why do the myths hold no surprises? Because divine punishment is expected to be harsh, yet not absurd. The inspired and the wise have found ways to trick history. They enter barracks and museums and take all that strains congeience and taste out them. The rest of mankind is dozy.

(And what if the proclamation is but predictions of fear, coldness, crime. And what if the proclamation is but mist at the end of a book, numerical lunacy, and what if...?)

Translated Alison & Vladimir Kapor

Тадеуш Ружевић набраја елементе демонског, апокалиптичног света. Некада је било лакше: вода, ватра, земља, ваздух. Ниси морао осећати грижу савести да би опстао као одговоран грађанин и тада тако скученог света. А зашто би само четири елемента изазвала страх? Добро је имати простор у који смешташ самилост, освету, агонију, лукавство, све то одједном, али и наизменично. Извештаченост претворена у низ неразумљивих речи, и зачас се нађосмо на - ђубришту. Али, Ружевић није евидентичар. Вредност поезије како расту акције на берзи историје. Песничке књиге личе на похабане, неискористене пасоше. Песници - на покиселе путнике залутале у градовима из којих је и Минотаур побегао. Зашто у митовима нема изненађења? Зато што се очекује да казна божја буде окрутна, али не и апсурдна. Надахнути и мудри пронашли су начине да преваре историју. Улазе у касарне и музеје и из њих износе све што оптерећује савест и укус. Остали део човечанства је поспан. (А шта ако је објава само наговештај: стрепње, хладноће, злочина? А шта ако је објава само магла на крају књиге, нумеричка лудост, а шта ако трагедија изостане, а шта ако...?).

I-3 ПЕСНИЧКЕ АНТОЛОГИЈЕ И ЗБОРНИЦИ (1988-2009)**48. УШУЛА ПОСЛАНИЦА** (стр.52) / Саша Јеленковић.

У: КОЛИКО СРЦЕ ПАМТИ : фестивал југословенске поезије младих, Врбас, 1968 - 1998 / [уредник Ђорђе Сидоје] - Врбас : Дом културе „Врбас“, 1988 (Нови Сад : Алфаграф). - 300 стр., [16] стр. с таблама : илустр. ; 21 см.

49. ЈЕДНОСТАВНОСТ (стр. 339) / Саша Јеленковић.

У: КАДА БУДЕМО ТРАВА : антологија новијег српског песништва / Владимир Јагличић. - Брбас : Слово, 1998 (Бездан : Војводина). - 374 стр. : 21см.

Предговор / Владимир Јагличић: стр. 5-16.

50. ПЕСМА ИЗ ПОШТАНСКОГ САНДУЧЕТА (стр.176-177). **РЕЉЕЈ** (стр.178-180). **СМРТ ЈЕ ЧИСТА РАДОСТ** (стр.181) / Саша Јеленковић ; Translated Alison & Vladimir Kapor.

У: **NOVO RASPEČE** : antologija savremene srpske poezije : tragom estetskog egzotizma : 1967-2000 / Zoran Bognar. - [priredio, bio-bibliografske beleške i pogovor napisao] Zoran Bognar. - Beograd : Rad, 2001 (Sprint, Beograd). - 220 str. 21 cm. [Saša Jelenković / Zoran Bognar: str. 175].

51. БРОДСКИ ДНЕВНИК (стр.661). **ТРИДЕСЕТ ЧЕТВРТА** (стр.661). **ЗАБУНА** (стр.661-662). **БУЂЕЊЕ ЧЕТВРТО** (стр.662). **ТКАЉА И ВЕЗИЉА** (стр.662) / Саша Јеленковић.

У: **ОЗАРЕЊА** : 255 српских песника / избор и предговор Милутин Лујо Данојлић. - 1. изд. - Београд : М. Ј. Данојлић, 2004 (Петровац на Млави : Стојановић). - 703 стр. ; 24 см.

52. ПЕСМА ИЗ ПОШТАНСКОГ САНДУЧЕТА (стр. 70-71). **ОНО ШТО ОСТАЈЕ** (стр.72). **ВАРВАРИ** (стр. 73-74). **ДОЛАЗИ ДОБА ДЕВИЧАНСКЕ РУКЕ** (стр. 75-76). **ЕЛПЕНОРОВО ПИСМО** (стр.77-78). **ПУТ КА АЉАСЦИ** (стр.79) / Саша Јеленковић.

У: **АНТОЛОГИЈА НОВИЈЕ СРПСКЕ ПОЕЗИЈЕ** : деведесете године, двадесети век / [приредио] Гојко Боковић. - Београд : Граматик, 2005 (Београд : Метраф). - 152 стр. ; 21 см. - (Библиотека Савремена).

[Белешке о песницима : Саша Јеленковић: стр. 144].

53. ОНО ШТО ОСТАЈЕ (стр.191). **BALKAN** (стр.191-192). **KAMOV** (стр. 192). **LIBERTANGO** (стр. 193) / Саша Јеленковић.

У: **NEBOLOMSTVO** : panorama srpskog pesništva kraja XX veka / Bojana Stojanović Pantović. - Zagreb : Hrvatsko društvo pisaca Durieux, 2006 (Zagreb : Tipotisak). - 255 str. ; 20 cm. - (Moderna poezija)

[Bibliografski podaci o autorima: Saša Jelenković: str. 244].

54. * [This a void This is a leap outside the frame]** (str.281). **ELPENOR'S LETTER** (str. 282). **THE TALE OF A LESSON** (str. 283). **ALASKA-BOUND** (str. 284) / Saša Jelenković.

У: **PLACES WE LOVE** : An Anthology of Contemporary Serbian Poetry / selected by Gojko Božović. - Belgrade : Serbian PEN Centre, 2006 (Belgrade : „Filip Višnjić“). - 295 str. ; 21 cm.

Tiraž 500. Str. 17-24: The Language of Poetry, The Language of History / Gojko Božović.

[Notes of authors: Saša Jelenković: str. 294].

[Translated by Novica Petrović].

55. БРОДСКИ ДНЕВНИК (стр.65). **ТРИДЕСЕТ ЧЕТВРТА** (стр.65). **ЗАБУНА** (стр.66). **БУЂЕЊЕ ЧЕТВРТО** (стр.66). **БУЂЕЊЕ ШЕСТО** (стр. 66-67). **ТКАЉА И ВЕЗИЉА** (стр.67) / Саша Јеленковић.

У: **НА СКРИВЕНОМ ТРАГУ** : антологија новије српске поезије / саставио и предговор написао Милутин Лујо Данојлић. - Београд : Књижевни атеље МЛД / Ваљево : Ramas Book, 2008 (Ваљево : Топаловић). - 163 стр. ; 21 см. - (Библиотека Савремена српска књижевност, кв. 2).

56. ЧАРОБНИ ПАСУЉ (стр.115). ПУТ КА АЉАСЦИ (стр. 116). ЉУБАВ ЈЕ КАТАПУЛТ (стр.117). ПУСТА ЗЕМЉА (стр. 117-118) / Саша Јеленковић.

У: ПОЕЗИЈА И ПОСЛЕДЊИ ДАНИ : три деценије новије српске поезије : 1977-2007 : цветарама / [приредио] Добривоје Станојевић. – Београд : Србица, 2009 (Крушевац : Сиграф). – 342 стр. ; 20 см.

57. ИТАКА (стр. 298) / Саша Јеленковић.

У: СРПСКИ СОНЕТ : (1768 – 2008 : Избор, типологија) /

ELPENOR'S LETTER

Even before reviving my boredom I will taste
A little Burning sand turned to quick-sand by the movement
of a judge's finger, the smallest, the one
most often cut in markets, along with
belts and belt-bags, in passing,
stealthily, with a crooked knife, by pickpockets and bad
humoured muleteers on a break between two caravans.

The favour and difavour recited by the court
poet irritate the news carriers-
if I was to seek refuge on the throne, and proclaim
a ban on erecting golden temples and exporting
rose from Egypt; if to the ground before me bowed
ghouls and blacksmiths, jallers and druids,
- they would still make me tremble in all my innocence and confusion.

And nothing will change even if the wound
resembling an eye, the all-seeing flame, amazed me,
because, suspicious, you have limited yourself to repressing
instincts and flattering vanity, and endlessly pour out
descriptions of nature such as to make the lawmakers thrill
and the poets denounce you, as if you were not a tiger until last night,
and a Saint-Bernard from this morning, my wretched language!

Translated Alison & Vladimir Karor

Црква Пресвете Богородице у Зајечару

[приредио] Часлав Ђорђевић. – Београд : Службени гласник, 2009 (Београд : Гласник). – 407 стр. ; 22 см. – (Библиотека Књижевне науке. Колекција Антологија).

ПИСМО ТРИДЕСЕТ СЕДМО

И пре него што обновим досаду окусићу мало
усијаног песка у живо блато претвореног потезом
прста пресудитеља, најмањег, што га
одсецају најчешће на тржницама, скупа са
каишевима и појасним торбицама, успут,
крадимице, кривим ножем, сецикесе и накриво
насађени мазгари, у предаху између два каравана.

Милост и немилост о којима декламује дворски
песник раздражују разносаче вести од којих
и на престо да утекнем и прогласим
забрану подизања храмова од злата и увоз
ружа из Египта, и да ми се поклоне до земље
утваре и ковачи, тамничари и друзиди,
па да се препаднем колико сам невин и збуњен.

А неће се променити ништа и да се зачудиш
рани што на око подсећа, свевише жару,
кад си се већ, сумњичав, ограничио на сузбијање
нагона и подилажење сујети, и сипаш ли сипаш
описе природе да законодавцима измамин усхићење
а весницима порицање, као да ниси до синоћ био тигар,
а од јутрос бернардинац, чемерни језиче мој!

I-4 ПРОЗА

58. HOTEL „STREPNJA“ SA MILION ZVEZDICA : odlomak iz romana Iz jedne u drugi glad / Saša Jelenković.

У: Polja : časopis za književnost i teoriju (Novi Sad). – God. LIII (maj-jun 2008), br. 451, str. 9-11.

[Ко је ко: Саша Јеленковић: стр. 151].

I-5 КЊИЖЕВНА КРИТИКА, ПРИКАЗИ, ЕСЕЈИ, ПОЛЕМИКЕ

(избор)

а) МОНОГРАФСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ:

59. ГРОБЉА / Војислав В. Јовановић. – Београд : Бранко Кукић : Чачак : Градац, 2003 (Београд : Зухра). – 208 стр. ; 24 см. – (Библиотека Лађа).

Стр. 190-204: ПОВРАТАК ПЕСМИ / Саша Јеленковић.

60. СЕДАМ ПЕСАМА / Војислав В. Јовановић. – Београд : Друштво Источник, 2005 (Београд: Чигоја штампа). – 32 стр. ; 21 см. – (4х : библиотека часописа Поезија : 8).

Стр. 26-27: РАНА У СРЦУ / Саша Јеленковић.

61. ПОРЕКЛО ЦРВА / Војислав В. Јовановић. – Београд : Друштво Источник, 2006 (Београд: Чигоја штампа). – 41 стр. ; 21 см. – (4х : библиотека часописа Поезија : 10).

Стр. 39-40: СВЕТ ЛЕП, ПО СОПСТВЕНОМ ОБЛИЧЈУ / Саша Јеленковић.

62. HOROSKOP / Raša Livada [prevod Ivana Velimirac]. – Zajčar : Matična biblioteka „Svetozar Marković“, 2008 (Kragujevac: Impres). – 50 str. 18 cm. – (Edicija Akacija)

Str. 47-48 : ŽIVA KNJIGA POEZIJE / Saša Jelenković.

б) СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ:

63. ЖЕЛИМ ДА БОМБА ПАДНЕ БЛИЗУ ДА СЕ БОЉЕ ЧУЈЕ / Саша Јеленковић.

У: Овдје (Титоград). – Год. XXIII, бр. 279 (март 1992), стр. 9-10.

64. БОЈЕ БЕЗИМЕНОГ : (Милан Ђорђевић: „Ћилибар и врт“ и „Мумија“, „Нолит“, „Рад“, Београд, 1990) / Саша Јеленковић.

У: Овдје (Титоград). – Год. XXIII, бр. 279 (март 1992), стр. 12-13.

Двери у Ромулијани и у притеској школи

65. ОТКУД МИ У ОВОМ ФИЛМУ? / Саша Јеленковић.

У: Овдје (Титоград). – Год. XXIII, бр. 282-283 (јул-јул 1992), стр. 27.

66. ХИМНА БОГОРОДИЦИ ДИМИТРИЈА КАНТАКУЗИНА И МЕЛАНХОЛИЧНО ОСЕЋАЊЕ СВЕТА / Саша Јеленковић.

У: Повеља : часопис за књижевност, уметност, културу, просветна и друштвена питања (Краљево), н.с. – Год. XXIII (1993), бр. 3-4, стр. 32-34.

67. РАСПРАВА С МЕСЕЦОМ МИЛУТИНА ПЕТРОВИЋА / Саша Јеленковић.

У: Повеља : часопис за књижевност, уметност, културу, просветна и друштвена питања (Краљево), н.с. – Год. XXIII (1993), бр. 3-4, стр. 57-59.

68. IZUZETNA BOLEST UHA : Vistan Hju Odn : IZABRANE PESME, izabrao i sa engleskog preveo Lazar Macura, Književna omladina Srbije, Beograd, 1996 / Saša Jelenković.

У: Reč : časopis za književnost i kulturu (Beograd). – God. III, br. 23-24 (jul-avgust 1996), str. 164-166.

69. ELEGIJA I IRONIJA : Vislava Šinborska : KRAJ I POČETAK, prevela Biserka Rajčić, KOV, Vršac, 1996 / Saša Jelenković.

У: Reč : časopis za književnost i kulturu (Beograd). – God. III, br. 27 (novembar 1996), str. 108.

70. GOVORI ČITAV SVET : Aleksandar Ristović : KOST I KOŽA, Nolit, Beograd, 1995 / Saša Jelenković.

У: Reč : časopis za književnost i kulturu (Beograd). – God. III, br. 28 (decembar 1996), str. 127-128.

71. UVEK ZAPREPAŠĆEN : Fernando Pessoa : POZNATI STRANAC, prevela Jasminka Nešković, Paideia, Beograd, 1996 / Saša Jelenković.

У: Реџ : часопис за књижевност и културу (Београд). – Год. IV, бр. 29 (јануар 1997), стр. 95-96.

72. „OBRUČI ŠTO GRLE BAČVU PUNU GORKOG VINA“ [о поезији Војислава Карановића] / Саша Јеленковић.

У: Реџ : часопис за књижевност и културу (Београд). – Год. IV, бр. 32 (април 1997), стр. 29-31.

73. DA LI SPRAVAM DOK ŽMURIM? : Dragan Dragojlović : Izabrane pesme, Prosveta, Београд, 1997 / Саша Јеленковић.

У: Реџ : часопис за књижевност и културу. – Год. V, бр. 44 (април 1998), стр. 170-171.

74. LIRSKA HIROŠIMA

Nenad Grujičić: Čistac (Izabrane pesme), Prosveta, Београд, 1997 / Саша Јеленковић.

У: Реџ : часопис за књижевност и културу (Београд). – Год. IV, бр. 37 (септембар 1997), стр. 185-186.

75. НИСАМ ВИШЕ ТУ [о поезији Васка Попа] / Саша Јеленковић.

У: Градац : часопис за књижевност, уметност и културу (Чачак). – Год. 25 (1998), бр. 128-129-130, стр. 201-202.

[Тематски број посвећен Васку Попи ; троброј приредио Бранко Кукић].

76. ПЕСНИК ЈЕ ТОРПЕДОВАН БРОД / Саша Јеленковић.

У: Повеља : часопис за књижевност, уметност и културу (Краљево). – Год. XXIX, бр. 2 (јуни 1999), стр. 68-70.

77. РАСПРАВА О ПОЕТИЧКИМ ПИТАЊИМА / Саша Јеленковић.

У: Исидоријана : књижевни зборник / уређује Мирко Магарашевић. – Год. VI, бр. 8-9 (2000), стр. 199-203.

78. У ВРТЛОГУ МИТОВА / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин [месечник *Српског књижевног друштва*] (Београд). – Бр. 1 (јул 2001), стр. 12.

79. АКО НИСИ ПИСАО ПОЕЗИЈУ / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. II, бр. 13-14 (јул-август 2002), стр. 44.

[Есеј о поезији Војислава В. Јовановића].

80. S KNJIGOM RILKEA U RUSI / Саша Јеленковић.

У: Art 032 : ревија за културу (Саџак). – Бр. 7(2003), стр. 6-7.

81. СВЕ СТАРО / Саша Јеленковић.

У: Поезија : часопис за поезију и теорију поезије (Београд). – Год. IX, бр. 27-28 (2004), стр. 90-92.

82. ЗА СВЕ СУ КРИВИ ПОРОЦИ / Саша Јеленковић.

У: Кораци (Крагујевац). – Год. 42, св. 5-6 (2008), стр. 9-12.

I-5 БЕСЕДЕ, ИНТЕРВЈУИ, АНКЕТЕ, ПРЕВОДИ:

83. ГЕОМЕТРИЈА БЕСКРАЈА / Саша Јеленковић.

У: Књижевност (Београд). – Год. XLVIII, књ. XCVIII, св. 1-2 (јануар-фебруар 1993), стр. 49.

[Реч на додели награде „*Милан Ракић*“, у Тузлуци, 13. септембра 1992].

84. Награда „Милан Ракић“ : ТАЈАНСТВЕНО ОТВАРАЊЕ : (Реч на доделу награде „Милан Ракић“) / Саша Јеленковић.

У: Књижевне новине : лист за књижевност и друштвена питања (Београд). – Год. XLVI, бр. 905 (1. април 1995), стр. 5

85. ОТВАРАЊЕ ДЕЛТЕ:

ПОТАПАЊЕ У САН. ОБЛАЦИ. РАБИН. ТЕЖИНА ЛЕПОТЕ. СЕФИРОТ. ЛИЦЕ. НЕДОДИРЉИВОСТ. ЦВЕТ. НЕДЕЉНО ВЕЧЕ. ОТВАРАЊЕ ДЕЛТЕ. МИГОЈНИЦЕ / Урош Зупан ; избор и превод са словеначког Саша Јеленковић.

У: Мостови : часопис за преводну књижевност (Београд). – Год. XXVII, св. II, бр. 107/108 (јули-децембар 1996), стр. [840]-845.

86. КОЛАРЧЕВА ЗАДУЖБИНА : други разговор о анкети „Исидоријана“ : (Учесници: Бојана Стојановић-Пантовић, Злата Коцић, Северин М. Франић, Добривоје Станојевић, Мирко Магарашевић и Добривоје Смиљанић, 15. март 2000, 19,30 часова).

У: Исидоријана : књижевни зборник / уређује Мирко Магарашевић. – Год. VI, бр. 8-9 (2000), стр. 267-315.

[Саша Јеленковић: стр. 288, 293].

87. Анкета: перспективе српске поезије: ПРЕОБРАЖАВАЊЕ ВИДЉИВОГ / Саша Јеленковић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 176 (новембар 2000), књ. 466, св. II, стр. 807-808.

88. Анкета: Редакција *Златне треде* је позвала неколико аутора (песника и критичара) да коментаришу стање савремене поезије, кризу читања, кризу значаја, хиперпродукцију и позицију поезије у нашем издаваштву и култури : Саша Јеленковић.

У: Златна треда : лист за књижевност, уметност, културу и мишљење (Нови Сад). – Бр. 1 (новембар 2001), стр. 32.

89. ШАПОЊА, Нестад

Iskustvo pisanja : eseji i razgovori / Nenad Šaponja. – Београд : Narodna knjiga, 2002 (Београд : Alfa). – 94 стр. ; 21 cm. – (Библиотека Alfa).

Tajanstveni odjek stvari : razgovarali Saša Radojčić i Saša Jelenković. str. 86-94.

90. СТАНКОВИЋ, Драгољуб

Саша Јеленковић : **Долази доба девичанске туге** / са песником разговарао Драгољуб Станковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. III (јул-август 2003), бр. 25-26, стр. 43-45.

91. БОШКОВИЋ, Драган

Хтео сам да припитомим лудило језика : Са Сашом Јеленковићем разговарао Драган Бошковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. V, бр. 46 (април 2005), стр. 13-17.

92. ЦРВЕНО И ПЛАВО : Награда Борислав Пекић / Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. V, бр. 50 (август 2005), стр. 71.
[Реч на доделу награде *Борислав Пекић*].

93. CRVENO I PLAVO (Besede dobitnika Stipendije „Borislav Pečić“ za 2005. godinu) / Saša Jelenković.

У: *Anali Borislava Pekića* (Београд). – Бр. 3 (2006), стр. 263-264.

[Urednik Gojko Božović].

94. ТОДОРОВИЋ, Стојан

Са добитничком награде „Васко Попа“ : Спас од озбиљности : *Књига о срцу* не представља класичне изабране и нове песме. – Наша критика неопростиво касни / Стојан Тодоровић.

У: Политика (Београд). – Год. 100, бр. 32131 (18. април 2003), стр. А17.

95. ЈОВАНОВИЋ, Војислав В.

Подношење и игнорисање : Са Војиславом В. Јовановићем разговарао Саша Јеленковић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. VII (јул-август 2007), бр. 73-74, стр. 39-44.

96. БОЛЕСТ БОГОВА / Војислав В. Јовановић. – Зајечар : Матична библиотека „Светозар Марковић“, 2007 (Крагујевац : Импрес). – 31 стр. ; 21 cm. – (Библиотека Дамар, књ. 01 / уредник Саша Јеленковић).

97. БОЖИНОВИЋ, Сузана

Саша Јеленковић, песник: **Поезија је разлог да се осетим ојаћаним** / Suzana Božinović.

У: *Blk* (Београд). – Бр. 4714, 27. март 2010, стр. S6.

98. ЂОРЂЕВИЋ, Бране

Саша Јеленковић добитник *Дисове награде* за целокупни песнички опус : Укротити лудило језика : Песник је неко коме је потребна равнотежа и хармонија, подједнако као и сваком човеку / Бране Ђорђевић. – *Вечерње новости* (Београд). – Год. 57 (31. март 2010), стр. 24-25.

99. ОТАШЕВИЋ, Даница

КАКВИМ ИМЕНОМ НАЗВАТИ ОНО ШТО ИМЕНА НЕМА / разговарала Даница Оташевић

У: *„Дисово пролеће“* (Чачак), бр. 41 (мај 2010), стр. 4-9.

„...Дис је актуелан на научни који може готово да нас преплаши. Поједине његове песме болно су актуелне. Његова поезија је езотерична и препуна слика попут оне „боје пролазности ствари“ којима нас доводи на сам праг оностраног, до граница спознајног. Наравно, Дис је попут сваког великог песника читљив у оној мери у којој је и сам читалац спреман да се препусти изазову одгонетања...“

Саша Јеленковић

II СЕЛЕКТОВАНА БИБЛИОГРАФИЈА О САШИ ЈЕЛЕНКОВИЋУ

(1993 – 2010)

II-1 МОНОГРАФСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ:

100. БОЖОВИЋ, Гојко
Поезија у времену : о српској поезији друге половине 20. века / Гојко Божовић. – Подгорица : Октоих, 2000 (Ужиче : "Липчевић"). – 338 стр. ; 21 cm. – (Библиотека Текст).
Хроника урушавања : стр. [307]- 310.
101. ПОТИЋ, Душица
Тетоважа : критике / Душица Потих. – [1. изд.]. – Ниш : Просвета, 2000 (Ниш : Просвета). – 409 стр. ; 21 cm. – (Библиотека Огледа, студије, есеји).
Поезија конспирациониста : Саша Јеленковић, *Оно што остаје*, Рад, Београд, 1993: стр. 346-351.
102. ПОТИЋ, Душица
Тетоважа : критике / Душица Потих. – [1. изд.]. – Ниш : Просвета, 2000 (Ниш : Просвета). – 409 стр. ; 21 cm. – (Библиотека Огледа, студије, есеји).
Мера и осцилација : Саша Јеленковић, *Херувимске тајне*, Нолит, Београд, 1994: стр. 352-357.
103. КРАГУЈЕВИЋ, Тања
Орфеј из теретане : Књига читања 3 / Тања Крагујевић. – Београд : Просвета, 2001 (Београд : Мидиум принт). – 240 стр. ; 21 cm.
Шта види песма : *Краљевска објашњења* Саше Јеленковића : стр. 215-224.
104. ДЕРЕТИЋ, Јован
Кратка историја српске књижевности / Јован Деретић. – 3. прерађено и допуњено изд. – Нови Сад : Светови, 2001 (Нови Сад : Арт принт). – 346 стр. ; 20 cm. – (Библиотека Аз).
Поезија : стр. 324.
105. ПАНТИЋ, Михајло
Свет иза света : огледи и критике о српској поезији XX века / Михајло Пантић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2002. – 215 стр. ; 20 cm. – (Едиција Повеља. Библиотека Звоник; књ. 1).
[Саша Јеленковић]: стр. 200.

106. СТОЈАНОВИЋ-ПАНТОВИЋ, Бојана
Критичка писма / Бојана Стојановић-Пантовић. – Београд : Рад, 2002 (Београд : Спринг). – 105 стр. : слика аутора ; 21 cm. – (Едиција Знакови поред пута).
Елеијске форме Саше Јеленковића: стр. 81-83.
107. ДЕРЕТИЋ, Јован
Историја српске књижевности / Јован Деретић. – 3. проширено изд. – Београд : Просвета, 2002 (Лазаревац : Елвод принт). – 1293 стр. ; 21 cm.
Прејед књижевности друге половине XX века: стр. 1219.
108. РАДОЈЧИЋ, Саша
Providni anđeli : eseji o srpskim pesnicima / Saša Radojčić. – Beograd : Rad, 2003 (Beograd : Sprint). – 164 str. ; 22 cm.
Beleška o tekstovima i njihovom autoru: str. 159.
Odlaganje tragedije i novi kontinent: str. 148-[158].
109. СТОЈАНОВИЋ-ПАНТОВИЋ, Бојана
Раскрића метафоре : критике и есеји о српском песничтву / Бојана Стојановић-Пантовић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2004 (Краљево : Анаграф). – 192 стр. ; 24 cm. – Едиција Повеља. Библиотека Звоник; књ. 5).
Најави и одлаиће традиције : *Саша Јеленковић*: стр. 87-89.
110. БОШКОВИЋ, Драган
Probudi se u imenu : Elpenorovi preobražaji u poeziji Saše Jelenkovića / Dragan Bošković.
У: Poja : časopis za književnost i teoriju (Novi Sad). – God. 1, br. 431 (januar-februar 2005), str. 147-151.
111. БОЖОВИЋ, Гојко
Места која волимо : Есеји о српској поезији / Гојко Божовић. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике, 2009 (Ловница : Младост груп). – 356 стр. ; 21 cm. – Библиотека Нова дела / Завод за уџбенике).
Елпенор, наш савременик: стр.: [322]-[325].

II-2 СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ (ЧАСОПИСИ И ЛИСТОВИ):

112. ПАНТИЋ, Михајло
Нови песнички гласови : Саша Јеленковић : „Оно што остаје“, Рад, Београд, 1993.–[и др] / Михајло Пантић.
У: Политика (Београд). – Год. 90, бр. 28756 (30. октобар 1993), стр. 19.
[Култура, уметност, наука : културни додатак „Политике“. – Год. 37, бр. 31 (30. октобар 1993)].
113. КРАГУЈЕВИЋ, Тања
U peščaniku neprolaznog : Saša Jelenković: „Ono što ostaje“, „Rad“, Beograd, 1993 / Tanja Krugujević.
У: Borba (Beograd). – God. 71, br. 322 (18. novembar 1993), str. [3].
114. БАНДИЋ, Милош И.
Угодан или неугодан говор (Саша Јеленковић) / Милош И. Бандић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 169 (новембар 1993), књ. 452, св. 5, стр. 657-659.
115. ХАМОВИЋ, Драган
Шта оста : Саша Јеленковић, *Оно што остаје*, Рад, Београд, 1993. / Драган Хамовић.
У: Књижевне новине : лист за књижевност и друштвена питања (Београд). – Год. XLVI, бр. 883 (1. април 1994), стр. 10.
116. БОЖОВИЋ, Гојко
Хроника урушавања: Saša Jelenković: „Heruvimске тајне“, „Nolit“, Beograd, 1994 / Gojko Božović.
У: Borba (Beograd). – God. 72, br. 290 (20. oktobar 1994), str. [2].
117. ОРЛИЋ, Милан
Мера, деликатност : Саша Јеленковић, *Оно што остаје*, „Рад“, Београд, 1993 / Милан Орлић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 171 (фебруар 1995), књ. 455, св. 2, стр. 386-388.
118. ЈЕРОТИЋ, Владета
Херувимске тајне или тајне Херувима : Саша Јеленковић, *Херувимске тајне*, „Нолит“, Београд, 1994 / Владета Јеротић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 171 (октобар 1995), књ. 456, св. 4, стр. 565-567.
119. КРАГУЈЕВИЋ, Тања
Филигранска заговетка: Саша Јеленковић, *Херувимске тајне*, „Нолит“, Београд, 1994 / Тања Крагујевић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 171 (октобар 1995), књ. 456, св. 4, стр. 567-570.
120. РАДОЈЧИЋ, Саша
О видљивом и невидљивом : Саша Јеленковић, *Краљевска објашњења*; Едиција „Лађа“; Градац; Чачак, 1998. / Саша Радојчић.
У: Повеља : часопис за књижевност, уметност и културу (Краљево). – Год. XXIX, бр. 2 (јул, 1999), стр. 98-101.
121. КРАГУЈЕВИЋ, Тања
Структура лирике, структура света : Саша Јеленковић, *Краљевски коментари*, песме, „Градац“, Чачак, 1998. / Тања Крагујевић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 175 (мај 1999), књ. 463, св. 5, стр. 687-694.
122. ГОРДИЋ, Славко
Варљиво обилје : *осврт на минулу песничку одину* / Славко Гордић.
У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 175 (мај 1999), књ. 463, св. 5, стр. 706-716.
[Стр. 714: Саша Јеленковић: *Краљевска објашњења*].
123. АНОНИМ
Уметност испред политике : *Чланови Српској књижевној друштва*.
У: Књижевни магазин [месечник *Српској књижевној друштва*] (Београд). – Бр. 1 (јул 2001), стр. 2-3.
124. МАНДИЋ, Зоран М.
Цитати у храмовима срца : *Књига о срцу*, издавач Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, Краљево, 2002. / Зоран М. Мандић.
У: Златна греда : лист за књижевност, уметност, културу и мишљење (Нови Сад). – Год. III (мај-јун 2003), бр. 19,20, стр.74.
125. РИСТОВИЋ, Ана
О срцу, изласку и прекорачењу : Саша Јеленковић,

„Квиџа о срцу“ / Ана Ристовић.

У: Повеља : часопис за књижевност, уметност и културу (Краљево). – Год. XXXIII, бр. 3 (2003), стр. 147-149.

126. РАДОЈЧИЋ, Саша

Најава трагедије или њено одлагање? / Саша Радојчић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. III (март 2003), бр. 21, стр. 26-27.

127. РАДОЈЧИЋ, Саша

Порука у боци : Саша Радојчић: *Елленорова писма*. Народна књига, Београд, 2003. / Саша Радојчић.

У: Повеља : часопис за књижевност, уметност и културу (Краљево). – Год. XXXIV, бр. 1 (2004), стр. 134-141.

128. ИВКОВ-АНИМОВИЋ, Милета

Митски закон / Милета Анимовић Ивков.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. IV (новембар 2004), бр. 41, стр. 38-39.

129. БОЖОВИЋ, Гојко

Језик поезије, језик историје : кратак преглед српске поезије друге половине XX века / Гојко Божовић.

У: Књижевни магазин (Београд). – Год. V, бр. 50 (2005), стр. 38-40.

130. НИКОЛИЋ, Марија

Елленоров двојник : (Сновидовно сивање (у) у будности Саше Јеленковића) / Марија Николић.

У: Градина : часопис за књижевност, уметност и културу, н. с. (Ниш). – Бр. 14/ 2006, стр. 295-308.

131. ВЕСЕЛИНОВИЋ, Сања

Тумарање, расутост, развејаност : Саша Јеленковић, *Елленори*, Б. Кукић / „Круг“, Чачак / Београд, 2006. / Сања Веселиновић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – Год. 183 (октобар 2007), књ. 480, св. 4, стр. 692-694.

132. ОТАШЕВИЋ, Гвозден

Дисова награда Саше Јеленковићу / Г. Оташевић.

У: Политика (Београд). – Бр. 34603, 9. март, 2010, стр. 24.

133. ИЛИЋ, Владимир

Песник из Зајечара Саша Јеленковић добитник овогодишње Дисове награде : **Поезија усамљеног човека** / В. И. – Вечерње новости (Београд). – Год. 57, 9. март 2010, стр. 18.

134. ИЛИЋ, Владимир

Саџак: **Jelenkoviću Disova nagrada** / V. I. – Blic (Beograd). – Br. 4696, 9. mart 2010, str. 4.

135. ЛЕШОВИЋ-Станојевић, Зорица

Представљен програм и проглашен лауреат 47. Дисовог пролећа : **„Дисова награда“ Саше Јеленковићу из Зајечара** / З.Л.С.

У: Чачански глас (Чачак). – Год. LXXVII (12. март 2010), бр. 10, стр. 9.

136. ЛЕШОВИЋ-Станојевић, Зорица

Изложбом поводом 130. година од рођења Диса свечано отворено 47. Дисово пролеће : **Синоним нашег града и поезије** / З.Л.С.

У: Чачански глас (Чачак). – Год. LXXVII (12. март 2010), бр. 10, стр. 9.

137. ДАРИЈЕВИЋ, Душан

Дису у част : 47. Дисово пролеће почело је 8. марта саопштењем одлуке о овогодишњем лауреату Дисове награде и трајаће до 21. маја / Д. Д.

У: Чачанске новине (Чачак). – Год. VII, бр. 262 (23. март 2010), стр. 24-25.

Онострани бега два песника - Принти 2010. (Саша Јеленковић са Дисовом песмом "Под дудом")

II-3 ЕНЦИКЛОПЕДИЈЕ, ЛЕКСИКОНИ, КАТАЛОЗИ, БИБЛИОГРАФИЈЕ

138. КО ЈЕ КО : Писци из Југославије 1994 / приредио Милосав Савић. – Београд : Општински јеж, 1994 (Београд : БИГЗ). – 281 стр. ; 20 cm.

[Стр. 97: Јеленковић, Сања (Зајечар, 1946)].

139. ПОРТРЕТ ДО ДАЉЊЕГ : Каталог изложбе посвећене Душку Новаковићу, добитнику Дисове награде за 2003. годину / Мр Маријана Маговић. – Чачак : Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, 2003. – 34 стр. ; илустр. ; 22x21 cm.

[Стр. 26: Јеленковић, Сања].

140. ГРАДАЦ : библиографија 1-151 : 1974-2004 / Мила Јованевић, Марија Орбовић. – Чачак : Градска

библиотека „Владислав Петковић Дис“, 2005 (Београд : Зухра). – 168 стр. ; 25 cm. – (Едиција Завичајна библиографија / Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, Чачак ; 11).

[Стр. 120: Јеленковић, Сања].

141. СКИЦА ЗА АУТОПОРТРЕТ : Каталог изложбе посвећене Војиславу Карановићу, добитнику Дисове награде за 2005. годину / Милица Баковић. – Чачак : Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, 2005. – 25 стр. ; илустр. ; 22 x 21 cm.

[Стр. 24: Јеленковић, Сања].

142. СРПСКА ПОРОДИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА, књ. II / [редактори Даница Вукићевић... и др.]. – Београд : Политика НМ : Народна књига – Алфа, 2007 (Београд : Алфа). – 192 стр. ; илустр. ; 25 cm.

[Стр. 172: Јеленковић, Сања (1964)].

Испред библиотеке и споменика Зорану Радмиловићу у Зајечару

Песник у својој и Дисовој школи

НЕМА ВИШЕ ПУСТИХ ОСТРВА

„...Уколико се библиотекар не снађу и не схвате значај Интернета и електронских књига, могли би се наћи у ситуацији да постану егзотични експонати. То се такође односи и на тисце. Верујем да је књижевност вечна, само се мења начин њеног испољавања. Нема више пустих острва. Ако смо неко и превидели, убрзо ће бити насељено“.

Сања Јеленковић

Даница Оташевић, Сања Јеленковић и Милица Баковић (Ромулјана 2010.)

Едиција КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

Милица Баковић
ПРАГ ОНОСТРАНОГ
Каталог изложбе посвећене Саши Јеленковићу,
добитнику Дисове награде за 2010. годину

Унос текста Милица Баковић

Издавач Градска библиотека "Владислав Петковић Дис"
Господар Јованова 6, Чачак
www.cacak-dis.rs
biblioteka@cacak-dis.rs

За издавача Даница Оташевић

Штампа Графичка радионица "АРТЕРА" доо, Чачак

Тираж 250

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41:929 Јеленковић С.(083.824)
012 Јеленковић С.
016:929 Јеленковић С.

БАКОВИЋ, Милица, 1954-

Праг оностраног : [изложба књига
посвећена Саши Јеленковићу добитнику Дисове
награде за 2010. годину : (каталог - прилог
за библиографију)] / [аутор каталога] Милица
Баковић. - Чачак : Градска библиотека
"Владислав Петковић Дис", 2010 (Чачак :
Артера). - 31 стр. : илустр. ; 21 x 22 cm. -
(#Едиција #Каталози изложби)

На прелим стр.: 47. Дисово пролеће. Тираж 250
ISBN 978-86-83375-52-3

а) Јеленковић, Саша (1964) - Изложбени каталози
COBISS.SR-ID 175216140

ШТА ВИДИ ПЕСМА?

Песма гледа у глуво доба, а види прапорице и даире, немушто и тромо; песму терају да подражава, зато песма звецка и клећеће, мумла и мрмори. Песма гледа у ватру и крв, а види јунаштво и подвиг; песму терају да слави и оправдава, зато је песма лажљива и јалова. Песма гледа у варљиво и вечитко, а види истину и мудрост, песму нагоне на послушност, зато је песма уморна и посустала. Песму боли и зато је песма понижена. Понестаје и храбрости и оптимизма, погрешно је царство монотоније...

„Шта види песма? Песма гледа у празно, и види Сунце и једра, виноград и реку; песма не мора да подражава, зато је песма откривање и радост. Песма гледа ствари и види огњиште и ковачки алат, песма није анологија, зато је песма заносна и елегична. Песма гледа кошнице и види храмове; песму не препознају, а она се увек враћа.

Шта види песма?

ISBN 86-83375-52-3

9 788683 375523

47. ДИСОВО ПРОЛЕЋЕ

ПРАГ ОНОСТРАНОГ

Изложба књига посвећена

Саши Јеленковићу

добитнику Дисове награде за 2010. годину

(каталог – прилог за библиографију)

Аутор изложбе и каталога Милица Баковић
Уредник Даница Оташевић
Дизајн Миленко Савовић
Издавач Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, Чачак
Фотографије и рукописи из десникове личне документације

Изложба је постављена у средњем холу Дома културе у Чачку
(14 - 31. маја 2010. године)

Аутор изложбе и каталога неизмерно захвањује
на несебичној помоћи колективу Градске библиотеке, а посебно:

Мирку Дрманцу, библиотекар у Одељењу за књижевну периодику,
Оливери Недељковић, вишем библиотекар, за позајмљене
публикације из своје личне библиотеке, Александру Вукајловићу,
информатичару и Милети Станојевићу, књиговесцу.

МИЛИЦА БАКОВИЋ

Праг ОНОСТРАНОГ

Градска библиотека
„Владислав Петковић Дис“
Чачак, 2010.

Песник испирајава
када нико од њега,
иа ни он сам од себе,
не очекује више ништа,
када је испирајност
не само неоптребна
већ и штетљива.

Саша Јеленковић

ОНО ШТО ОСТАЈЕ

Српски културни и национални простор је јединствен и недељив што потврђује и *онострана* веза два песника, Владислава Петковића Диса и Саше Јеленковића који у потпуности припадају свом народу. Саша Јеленковић (од оца Новице Јеленковића и мајке Војиславе Јовановић), лауреат *Дисове награде* за 2010. годину, спознао је свет 8. августа 1964. године у Зајечару, а у пролеће исте године у Дисовом завичају, заживело је *Дисово пролеће*.

Неспорно, поетско стварање је необјашњиво, као и тајна рађања човека. Тежећи за тишином и тражећи упориште у меланхолији која му даје стваралачки подстицај, *уклепани песник српске модерне* Владислав Петковић Дис (1880-1917) почетком двадесетог столећа, по одлуци министра просвете и црквених дела, учитељује баш у Јеленковићевом завичају. Са несвршеном матуrom, 16. септембра 1906. године, Дис је постављен за привременог учитеља у Прлити подно Вршке Чуке, где остаје до 19. фебруара 1908. године, док му није на лични захтев, због болести, одобрено једногодишње одсуство те се опет обрео у српској престоници.

Саша Јеленковић дипломирао је на београдском Филолошком факултету, на групи за општу књижевност са теоријом књижевности.

Објавио је десет књига поезије:

- **Непријатна геометрија** (1992)
- *награда „Милићев шак“* (1992)
- **Оно што остаје** (1993)
- *награда „Милан Рикади“* (1993)
- **Херувимске тајне** (1994)
- **Краљевска објашњеа** (1998)
- **Књига о срцу** (2002)
- *награда „Васко Појић“* (2002)
- **Елпенорова писма** (2003)
- **Елпенорово буђење** (2004)
- **Гибралтар – електронско-интернет издање** (2005)
- **Из једне у други глад** – за синопсис романа
- *добитник стипендије „Борислав Пеклић“* (2005)
- **Елпенори** (2006)
- **Књига о сумњи** (2010)

Након студија, више од једне деценије, професионално се бави књижевношћу. Био је уредник за поезију у *Књижевној речи* и *Речи* и секретар редакција у часописима *Источник* и *Поезија* од 1992 до 1999. године.

Према оцени еминентних књижевних критичара, Јеленковић је особен и упечатљив поетски глас, изузетно запажен савремени песник – песник „генерације деведесетих“. Песме су му преводене на енглески, немачки, француски, италијански, румунски, кинески, словеначки језик и објављиване у иностраним часописима и антологијама.

Члан је српског ПЕН центра.

Живи у Зајечару. Директор је Матичне библиотеке „Светозар Марковић“. Добитник је награде *Златни библиотекар* коју додељује Библиотека града Београда и Радио телевизија Србије за популарисање књиге и културе читања.

Поетско стваралаштво Саше Јеленковића, реч књижевне критике као и преводи његове поезије, могу се наћи на сајту www.elpenor.net, e-mail: elpenor@tsbest.net, и libris@tsbest.net.

Нептци 1968 - са оцем Новицом и мајком Војиславом

Породица Јеленковић са бака Персом

Портрет (око три године)

Жири за доделу Дисове награде за 2010. годину (Милутин Петровић, председник, проф. др Михајло Панчић, Тања Крагујевић, Љиљана Шоп и Ненад Шапоња, чланови), заседао је 8. марта у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис“ у Чачку, а поводом Дана библиотеке (10. март), у свечаној сали Градског већа, Милутин Петровић у присуству културних посленика Чачка, градских челника и новинара, саопштио је одлуку жирија. Већином гласова, *Дисова награда за 2010. годину додељује се песнику Саше Јеленковића за укупан песнички опус*. Петровић такође истиче да су у ужем избору биле: Ана Ристовић, Стеван Тонтић, Иван Растегорац и Живорад Недељковић.

Одлуку жирија образложила је Тања Крагујевић:

„Саша Јеленковић издвојио се у данашњем српском песничтву посебношћу и упечатљивошћу свога стваралачког гласа. Његове песме у којима се осећа далеки одјек усуда модерног човека, о којем је у српској поезији први запео Владислав Петковић Дис, представљају упечатљив меланхоличан одговор усамљеног човека у нашем добу. Његова поезија концепт говора о одсутном доводи до реинкарнације затамњене пуноће речи. Песнички свет се помало са границе непостојања, увек у равнотежи обеју страна. У новијим књигама индивидуална тескоба прелази у езотеријски оквир нових поести о чему сведочи песнички триптих *Елиенори...*“.

ПОНОРИ МЕЛАНХОЛИЈЕ

„... Владислав Петковић Дис, још један велики меланхолик српског песничтва, испевао је поезију тешке потиштености и дубоког потонућа у срце и чамотињу безнадежног живљења. Понори меланхолије које је Дис дотакао немају пренца у поезији овог језика, а у светској литератури могу се мерити са понорима Бодлера и Нервала. Меланхолија Дисова исказује се кроз гашење жеље за животом, празнину у души, носталгију, очајање... У песми *Можда спава* Дис пева о ишчезлој драгој, патетично, мрачно, туробно. Из меланхоличног

заноса над једном, мора се признати, конвенционалном и баналном темом створена је једна од најлепших песама српске књижевности. Разорни, меланхолични песнички субјект идеализовао је своју љубав и свој двоструки губитак: најпре вољене особе, а потом и песме о вољеној, песме која му се јавила у сну. Јер *Можда спава* садржи метатекстуалну димензију, она је песма о изгубљеној песми, покушај њене реконструкције на самој иницијали очаја.

Осећај безнадежне растављености има своју тамну подлогу – меланхолију, а када бисмо клинички, психијатријски расуђивали, уочили би смењивање потиштености фазама маничне радости. Тако се, на самом крају песме, Дис нада:

„Можда живи и доћи ће после овог сна“
да би, већ у следећем, последњем стиху, та нада доживела колапс у тамној сенци меланхолије:

„Можда спава са очима изван сваког зла“.

Несводљивост меланхолије на појединачне афекте туге, тескобе, очаја, безнађа, потиштености, доприноси њеној енигматичности и отежаном препознавању. Многе од својих најбољих песама у меланхоличном тону испевали су Бранко Радичевић, Војислав Илић, Сима Пандуровић, Момчило Настасијевић, Растко Петровић и Милош Црњански. На самом крају овог века буке и беса, жудећи за тишином, песници своје поетичко упориште све чешће траже у меланхолији која постаје стваралачки подстицај али и осећање света“.

Саша Јеленковић: *Химна Богородици Димитрија Канџакузина и меланхолично осећање света*.

У: *Повећа : часопис за књижевност, уметност, културу, просвету и друштвене питања* (Краљево), н.с. - Год. XXIII (1993), бр. 3-4, стр. 33-34.

I ПРИЛОГ ЗА БИБЛИОГРАФИЈУ САШЕ ЈЕЛЕНКОВИЋА

(1989 – 2010)

I-1 ПЕСНИЧКЕ ЗБИРКЕ:

1. НЕПРИЈАТНА ГЕОМЕТРИЈА / Саша Јеленковић. – Београд : Књижевна омладина Србије, 1992. – 42 стр. ; 21 см. – (Едиција Пегаз ; књ. 189).

ХИПНОЗА ЗА ПОЧЕТНИКЕ

У ирањани две идентичне планете Земље,

Сајгурн је склизнуо у моје видно поље.

Лају циклони и антициклони.

а моје лирско ја попија се у сируку

и хладно му је око лицадарској срца.

Ако оратикујем чарлиер леј до раја и најирај

и разледање езоичних сауна за иравоверне,

састим је сигурно да ћу поспатики свејаци.

„Као и још неки песници из новije, млађе генерације, и Саша Јеленковић припада оној генерацији, у модерној поезији нишом непознатој, која би се условно, могла назвати непоетичним песничтвом. Већ сам наслов прве Јеленковићеве збирке – *Непријатна Геометрија*, којој је припала награда „Матићев шал“, септембра 1992. у Бујрији – даје извесну основу за такво означавање. Најпре, *геометрија* као „тирд“, „проза-

ичан“ математички појам, али је она (каже Тин Ујевић у књизи *Овојној ума*, 1986) и у духу, „који се буни против неповезаног шаренила импресионизма“, поготово у сликарству; а уз геометрију је, код Јеленковића, и епитет *непријатна* који није неопходно посебно разјашњавати, јер и у своме првом, елементарном семантичком опсегу говори довољно сам за себе. Синтагматично, пак, *непријатна геометрија* указује, асоцира на непоетично песничтво, у ствари на оно које намерно не жели да буде допадљиво, поетизујуће, умиљно и слаткоречиво, да буде „пристојно“, одмерено, угодно и да утађа него тежи за битнијим уметничким сврхама и приступима...“.

Милош И. Банцић: *Улоган или неутоган говор*

У: *Летовис Матићеве српске (Нови Сад), од. 169 (новембар 1993), књ. 452, св. 5, стр. 657.*

Саша са бакама, Наталијом и Персидом

Са другаром, карневал поводом Дана младости (25. мај) - Неготин, 1969.

2. ОНО ШТО ОСТАЈЕ: pesme / Saša Jelenković. – Beograd : Rad, 1993 (Beograd: SGR „Žig“). – 43 str. ; 20 cm. – (Zbirka ključevi).

Тираж 500 примерака. – Стр. 43; Beleška o piscu.

ПУСТА ЗЕМЉА

*Већ дуго покушавам да напишем песму
о пустој земљи: све сам усамљенији,
незди се пустоша у мени. Чисти ми се
да ова земља није довољно пушта*

*за пошребе песме: и поред тога нисам
одустао: зурим у патуљасте кактусе.
Кажеш: вежбај посмајрање неосвојеној.
Гризе ме осећај аромишености: рејоричке*

*фигуре не савшавају ме помисли да морам
направити распоред времена, лабав план,
који ћу напуштају кад се укаже могућност*

*убиства. Кажеш: повуби ове плодове
пустоши, и лежи: покрићу те њеском
и заливају, јер овде дуо неће бити кише.*

Живорад Недељковић,
Милош Милишић,
Верослав Стефановић,
Иван Потјић (с десна на
лево) и Саша Јеленковић
на Меморијалу „Никола
Пашић“

„У књизи *Оно што остаје* све песме су биле написане у форми неримованог сонета. Модификовани класични песнички облик био је у функцији сећања на форму. Песник је прибегла постапокалиптичној визији која се у строго одређеном облику изјашњава о веку који се урушава у себе и о свету који нестаје заједно са својим облицима. Лишавајући сонет једног његовог важног обележја, песник нам сугерише да је *оно што остаје* („Речи, речи, речи“, дакле) увек исто, само су форме изражавања другачије. Опозиција сонет – неримовани сонет то показује на можда најупечатљивији начин. Оно што је у књизи *Оно што остаје* доследна форма неримованог сонета, у *Херувимским пјајнама* је приврженост слободном стиху организованом у ненасловљене песме од по 11 стихова...“

Ђорђе Божовић: *Поезија у времену*, Подгорица, 2000, стр. 309.

3. ХЕРУВИМСКЕ ТАЈНЕ: песме / Саша Јеленковић. – Београд : Нолит, 1994 (Нови Београд: Гораграф). – 54 стр. ; 21 cm.

Тираж 500 примерака. – На пресавијеном делу кор. листа фотографија аутора и био-библиографска белешка.

„...Против напуштености и расула света и вредности, у књизи *Херувимске пјајне* песник употребљава (као и псеудосонетну форму у претходној збирци) – сам облик песме, и књиге. *Херувимске пјајне* су, спрам ликова света и субјекта које изражавају, изванредно компактно поетско ткање. Ту књигу читамо као низ фрагмената велике поеме меланхолије и тишине. Расутост света се понавља у организацији појединачних исказа и начина њиховог повезивања, где је песник успео да осамостали сваку реченицу као делић говора о свету, али и да их сабере

у више јединство, захваљујући како звуковним, дакле музичким, тако и значењским елементима (па и чисто спољашњим, као што је подједнак број стихова у фрагментима). Али ово сабирање се ипак није довршило и организовало у један текст; песникове реченице су само одломци једног неоствареног универзалног говора...“

Saša Radojčić: *Providni anđeli*, Beograd, 2003, str. 151-152.

*Бујајати. Јер иречи не мења пуштају.
Као ледена илоча илујаам. Од ушћа
до ушћа. Мој мир је непаруша.
Четем да исцрајем у чежњи.
Да све ирејусјим ишшати здепаца.
Месцу иде засије век. Где је душа
смерна. Као и поћ, иријиспуша
кајањем и кривицом. Моју бирају
између пашње и пашње. Смерни и смерни.
Моу оштуповају, не даље од себе.
И биши сареман. Помирен.*

Саша Јеленковић, Данил Албахари и Ђорђе Божовић

4. KRALJEVSKA OBJAŠNJENJA / Saša Jelenković. – 1. izd. – Čačak : Umetničko društvo Gradac, 1998 (Beograd: Čigoja štampa). – 44 str. ; 23 cm. – (Biblioteka Lađa).

AQUA PASSATA

*Odbacio sam tje, ni ime tje ne smem imenovati;
svidasno srce moje dok razbija gisavce.
Tajni sloj sneha i/o zvoniča: krišam noktiom jezika
istisnana molitva. U doba linačava ni sriditi
ne pada se i/asmu: i/olubiti čelo Senera,
smrti raslojano dišne. Ono i/šio vezuje,
i/vo me oslobađa: lasova, izluzira, ne i/otreše i/uti.
A ova kuća: ni vreme, ni kovinica:
samovar i/risi/avlaen da i/avori.
Moji su i/osedu krotiki: svei/le na njima masline,
smakve smiriju snove i/ova i/rti i/širno i/šie/ni/šie.*

*Odbacio sam tje, sada se igrao skrivati:
čije oko je limun, koja ruca i/ezuo?*

„Збирка **Краљевски коментари** садржи, уз завршну белешку (*Измишљено*), двадесет четири песме. Не мислим да би овај зрели тренутак Јеленковићеве поезије био наглашенији или потпунији да је књига којим случајем обимнија. Јеленковић се усредсредно на песму, јединицу поезије, и следствено томе, свака је

својеврстан одговор на питање *Шта види песма*. Разговорност испуњава њену поетичку и меланхоличну апстрактност, као особена рефлексивна, искуствена и изражајна тежина њене геометрије, њена пак одуовљеност ствара невидљиви ток приче, паралитичне, недокучиве целиве. Уосталом, како вели Борхес, занос који се састоји у писању „дебелих књига“ не само

Промоција „Повељних“ издања

што је мукотрпан, већ и осиромашује. Кудикамо је бољи поступак, вели он, који се састоји у замисљању да те књиге већ постоје, и да се онда да њихов извод, *њихов коментари дела*...“ лирике, структура света“.

Тања Крагујевић: *Сирухијур лирике, сирухијур свеи/а*.
У: *Лейоикс Мийице српске (Нови Сад), од. 175(ми) 1999*, књ. 463, св. 5, стр. 686.

„Четврти песнички рукопис Саше Јеленковића, истакнутог песника млађе генерације (претходно објављене збирке *Нейријатина теометрија*, 1992, затим *Оно и/шio оси/аје*, 1993, и *Херувимске и/ајне*, 1994), компонован је од двадесет пет текстова који су у формалном погледу сасвим различити – од тзв. сонетоида познатих из његових претходних збирки, преко фрагмената / полимпсеста до песама дуже форме које добијају есејистичке и аутопоетичке назнаке. Песникова намера да у овој књизи одустане од стандардне организације по циклусима и да између ових песама уметне појединачне исказе, реченице, питања, коментаре, указује на једну поетичку специфичност којом се алудира у наслову ове збирке – „краљевска објашњења“...“

Бојана Стојановић-Пантович: *Критичка писма*, Београд, 2002, стр. 8.

5. КЊИГА О СРЦУ / Саша Јеленковић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првovenчани“, 2002 (Краљево: Слово). – 91 стр. ; 21 cm. – (Едиција Повеља. Библиотека Поезија, данас ; књ. 13).

Тираж 500 примерака. – Стр. 91: О песнику – Стр. 89-90: Килограм злата за милиграм ултрамарина.

„Моја тута је мој замак“

Серен Кјеркегор

„...Елегично-меланхолични песник генерације деведесетих. Онај, који да би, по сопственом признању, ућуткао прекоре и окончао скривање, записује у *хладним редовима* своје подрхтавајуће уверење, по коме би свако морао имати посмртно име...“

...Техником сажимања селектованих цитата из чијег реторичког блиставила израњају умни опијати: Хелдерлина, Ружевића, Елиота, Кјеркегора, Музила, Рил-

кеа и Кавафија...Злато и ултрамарин референтности њихових посуда, порука и тврђава...“.

Зоран М. Мандић: *Цићати у храмовима срца*.

У: *Златна реза (Нови Сад), бр. 19-20 (мај-јун 2003), стр. 74*.

ТВРЂАВА

Тврђаву сам сазидао, назвао је Пајмос или Армагедон, да у њој бузем срећан и пошашивен, ближе почетку и ближе раскиду, уменик и мајстор, одбачен како i/vo моу биши само и/олудни и смртни. Каква је ово болест, и/шia ми је и/отуђено да бирам? Љубавници су као нерођени: не маре за видљиве границе, и/овим очима и/и/ају хоће ли се враћати крљеви, хоће ли остати за собом блажено незнање или чисти радост? Ошкривање се излива у и/ути/ање удаљених простора, Осећање припадности омамљује. Мојим и/асом и/роивара сирах од доколице. Следим овај леи и/оредак, сазвучје жарког и/ојаса и/ завејане долине, одјек водопада и/ шаласаве жица. Оно и/шio беше отовњено, сада је и/стувњено и/ усамљено.

Након сваке смрти Млечни и/уи/и нарастае за једну каи. Изорана је земља око Тврђаве, и/одити/и/и мост и/, у даљини, умована и/ривика, као и/ла, уи/ива хоризонт.

Гамбург, мај 1997. – у друштву песника и књижевних критичара на Фестивалу поезије „Младомаци“

6. **ELPENOROVA PISMA** / Saša Jelenković. – Beograd : Narodna knjiga, 2003. – Alfa (Beograd : Alfa). – 51 str. ; 21 cm. – (Biblioteka Alfa. Poezija 2003).

Тираж 500 примерака.

ПИСМО ДВАДЕСЕТО

Елпеноров синдром - По његовим стиховима која се догодила Одисејевом моринару Елпенору

Овај синдром који је описао Лорџ (Lorge) рекао је клинички епиплезији и спада у оквир поремећаја видљивости. Одликује га невољно буђење са суздраним сјајем, дезоријентацијом, неадекватним мислима, интуитивним искушењем.

До њих деликатно буђења по ирацилу давати неколико сјајних после претераног ширења алкохолних пића или узимања превелике количине барбитурата. Разликује се од сомнамбулизма и, по ирацилу, од епиплезије. Патофизиолошке дефиниције су довођене у везу са овим синдромом. Његово разумевање је и даље недовољно узрок историјском и физиолошким истраживањима брзо сјајне / сјајне.

Из Речника...

„Дастје Домашевски“
– са Драганом Великићем

„Могло би се, поводом књиге *Елпенорова писма*, закључити и како она остаје у видокругу пејзажа *густе земље*, који Јеленковићева поезија осликава од збирке *Оно што осјаје*, објављене пре пуних десет година. Деценија песниковог успона била је, уједно, деценија великог пада стварности која га је окруживала. И о томе пишу ова писма, налик поруци у боци која је бачена у океан, за неког неизвесног читаоца, у нама подједнако неизвесној будућности“.

Саша Радојчић: *Порука у боци*.

У: *Повеља (Кривошево)*, од. 34, бр. 1 (2004), стр. 136.

„... Скерлићев „Случај“ са Дисом (неправедно се говори о Дисовом „случају“), и његове критике с „тезом“ речити су примери критичарске слепе осноности...“.

Саша Јеленковић: *Расправа о поезијским питањима*

У: *Историчана : књижевни зборник*. - Год. VI, бр. 8-9 (2000), стр. 203.

7. **ЕЛПЕНОРОВО БУЂЕЊЕ** / Саша Јеленковић. – Београд : Друштво Источник, 2004 (Београд : Чигоја штампа). – 40 стр. ; 21 см. – 4 пута : библиотека часописа *Поезија*; 5).

Тираж 500 примерака. - Стр. 32-35: Сан од безброј слика / Тихомир Брајовић. - Стр. 36: О аутору.

БУЂЕЊЕ ЈЕДАНАЕСТО

*Нису доуцислили да себе измистим,
мењајући сјајану на којој спавам ирелазно сам
из оштрости и у привидну смрт, вишеструки,
кужавички, удворчеки, лакрдијачки,
и носан на немоћ да се одујрем буђењу
каким се још једино лудаци бује,
не сећајући се ни да су спавали.*

*Будио сам се и поново отвораво очи,
будио се да попијем све разлике за буђење,
будио се да опаквам савести и попијем ирину,
будио се да одважно ујонем у нови сан.*

*Људска нада, иронична муза нејаких,
поулоја неспирителу, никако да ме додирне.*

„...Сан је најфреквентнија реч и средишња категорија Јеленковићевог тумачења елпеноровске епизоде одисејевског мита, у којем, рекло би се, кроз поетско

Са Матијом Бећковићем и Михајлом Панчићем

уобличене феномена ониричког буђења и буђења, своје место понајпре проналази алузивна евокација зреле, модернистичко-појсовске верзије исте, уликсовско-финеганске парадигме, овде нагловештена визијом „сна од безброј слика“, оног сна у којем *„идио више / спавам што си будији у смрти“*, јер – како парадоксално казује несвакидашњи лирски јунак ове књиге – *„ја спавам / иза сна, ионекад сањајући себе, само да бих / појврдио лудило мированја“*, и ошуда *„Више није важно да ли се у сну храниш / јавом, нијан да ли јаву храниш снам“*... И *Елпенорова писма* и *Елпенорово буђење* књиге су, наине, које се непрестано колебају између *монологичко* и *дијалогичко* тона, и баш у том колебању, чини се, знатним делом и проналазе властиту вербалну и смисловорену енергију...“

Стр. 33-34: Сан од безброј слика / Тихомир Брајовић (поговор)

8. GIBRALTAR / Saša Jelenković. – 1. elektronsko izdanje. – Metafor& izdavači Saša Jelenković i Saša Radojčić, 2005. – 54 str.

<http://www.meta-fora.org/>.

Sadržaj: Ja čuvam. Tvrdava. Srce. Početak vrtoglavice. Ime. Na kojoj zvezdi, o pesmi ljuvenoj. Fragment o nebu. Fragment o prostoru. Dok budeš padao. Ako nisam. Tople reči. Predeli slabo osvetljeni. U probirljivosti je tajna. Granica. Poslednja pesma. Soba za pripremu. Misliti razrešen obaveza u nekoj skrovitoj pećini. Trg kojim nikada niko ne prolazi. Mistifikovanje situacije pojašnjavanja. Varvarsko uplitanje. Elegantni trgovci i diskretni graveri. Saplitanje o. Četrdeset. Beskonačni razgovor. Prava vatra i veštački dim. Privilegija rizika. Ja krijem. Ako. Onaj koji pada. San od bezbroj slika. Spavač se ne plaši. Da li rasprava da li istorija. Otmica je delo ljubavi. Ludilo mirovanja. Reči moderne i silovite. U čulima nikada u razumu previše. Sve je moguće. Ko, kad ja spavam? Ali ime si zaboravio. Talas. Koji ume side. Vrata srca vrata hrama.

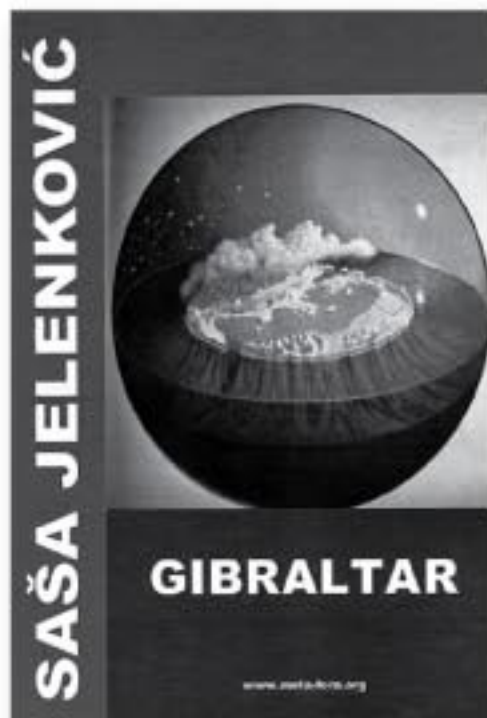
Str. 51: Beležka o autoru.

ČETRDESET

Ruke sam oprao peskom, po kojem niko nije crtao krugove, pisao o iščekivanju, niti raširenih ruku trčao u susret suncu. Niotkuđ milosti, soba je puna pomirenih sa sudbinom, i nema nestrpljivih.

Vreme za odlazak se približilo, drhtavica i ledeni dah, četrdeseto sam putovanje započeo.

Otkrivajući ko je sve bio tamo gde nisam bio, sve sam manje siguran da nisam bio tamo gde sam bio.

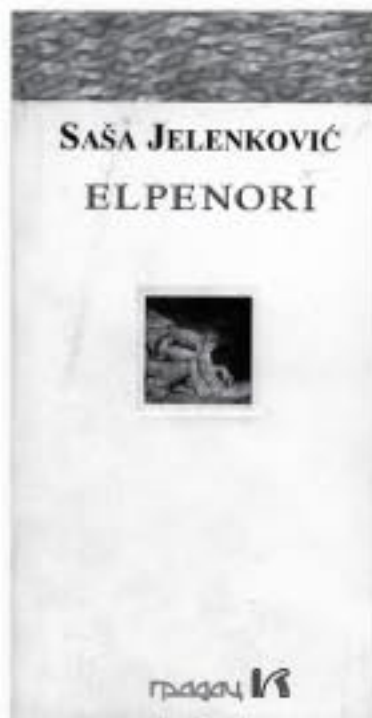
9. ELPENORI / Saša Jelenković. – Čačak : Branko Kukić ; Beograd : Krug, 2006 (Beograd: Zuhra). – 124 str. 23 cm. – (Biblioteka Lađa).

Tiraž 600. – Str. 101-114: Budi mrtav u Elpenoru : Poetska gnoza Saše Jelenkovića / Dragan Bošković. – Str. 117: O autoru.

РЕДАК ГОСТ У РОДНОМ ДОМУ

Ovo nije on, ovo jeste on: osmeh pažljivoj posmatrača, tridesetak godina ili vekova između muzike i zamučivanja, izvan reči što prikazuju i poriču – lirski junak popodnevних часова franauskoj za ispošnice iz bavih kuća, nostalgican za mihoškom трулежи, ni mlad ni star, nikada dokon.

Ako se i raspađa његов спољашњи глас, унутрашњи се обнавља као дете кад застане у игри.

„...Elpenorovski kompleks Saše Jelenkovića poslednji je momenat naše epohe u kojem se događa poetska metamorfoza fundamentalnih principa i simbola, što predstavlja налог postojaња u tragovima, treptajima, efektima preobražaja, bez pravog kontakta sa „silama“ koje oblikuju dolazeće. U Elpenorovom „liku“ ostvaruje se nepovolviva, esencijalna paraherojska i paramoderna drama u kojoj marginalni arhetip, sopstvenom smrću i oživljavanjem, spasava događaje od praznine proузроковане nestajanjem. Kao ambivalentni arhetip, jer његово „буђење“ jeste konstantno „буђење смрти“, Elpenor „гута“ хероје, богове,

прошлост и садашњост, измичући искуству, он је црна рупа целокупног културног памћења, лудост мудрости, вечна адолесценција света...”

Стр. 101: *Буди мртв у Елпенору* / Драган Бошковић (поговор).

„... Усредсредно сам се на причу о Елпенору, античком антијунаку, донекле трагикомичној личности, чија судбина представља, ако посматрамо симболички, и усуд модерног човека. Елпенор је лунарни лик, он је јунак подземног света. Он је симбол оног дела људске свести који се открива након што прекорачимо у недохватно. Сви ми понекад живимо животе у којим стојимо с обе стране обале. Ни живи ни мртви. Елпенор је зато у мојој поезији добио расути, дифузни глас. Тако он проговара језиком оба света. Да би могао да се уздигне изнад пролазног, он упознаје и светлост и таму. Он није тек неко ко буде и умре. Њему је омогућено да умре и да буде...”

Укротити лудило језика / Саша Јеленковић.

У: *Вечерње новости* (Београд) – Год. 57 (31. март 2010), стр. 24-25

Елпенор, млад и неразборит Одисејев пратилац. Пред одлазак са острва Еје, Елпенор се напио заспао дубоким сном на тераси Киркине палате. Кад га је прева друтова пренула из сна, он је заборавио где се налази; у журби, уместо да сиђе високим степеницама, стропоштао се с крова и сломио врат. Елпенор је остао несахрањен. Кад је Одисеј сишао у подземље, срео је Елпенора, који га је замолио да, после повратка на Еју, његово тело достојно сахрани. Елпеноров гроб показиван је у Лацију.

Речник грчке и римске митологије / Драгослав Срејовић, Александрина Цермановић-Кузмановић.

(Београд, Српска књижевна задруга, 1987, стр. 132)

Школа у Пришти, 2010.

Ромунијана, 2010.

